

İlgili Kanun / Madde
4857 S. İşK/21

T.C.
YARGITAY
9. Hukuk Dairesi

Esas No. 2017/16881
Karar No. 2020/11148
Tarihi: 08/10/2020

- İCRA İNKAR TAZMİNATI
- ALACAĞIN LİKİT OLMASININ KOŞULLARI
- İŞE İADE DAVASI SONRASI İSTEMLERİN YARGILAMAYI GEREKTİRDİĞİNDEN İCRA İNKAR TAZMİNATINA KARAR VERİLEMEYECEĞİ

ÖZETİ İtirazın iptali davasında borçlunun haksızlığına karar verilmesi halinde ve alacaklının talep etmiş olması şartıyla, borç miktarının Kanunda gösterilen orandan az olmamak kaydıyla icra inkar tazminatına hükmedilir. İcra inkar tazminatına karar verilebilmesi için alacağın belirli ya da belirlenebilir olması gerekir. Ancak, hak tartışmalı ise icra inkar tazminatına hükmedilemez. Alacağın likit olması şartıyla itirazın iptali davası sonunda borçlunun itirazının kısmen kabulü halinde dahi, kabul edilen kısım bakımından icra inkar tazminatına hükmedilmelidir. İcra inkar tazminatı, asıl alacak bakımından söz konusu olur. İşlemiş faiz isteği yönünden icra inkar tazminatına hükmedilmesi mümkün değildir. Likit bir alacaktan söz edilebilmesi için, ya alacağın gerçek miktarının belli ve sabit olması ya da borçlusu tarafından belirlenebilmesi için bütün unsurların bilinmesi veya bilinmesinin

gerekmekte olması; böylece, borçlunun borç tutarını tahkik ve tayin etmesinin mümkün bulunması; başka bir ifadeyle, borçlunun yalnız başına ne kadar borçlu olduğunu tespit edebilir durumda olması gerekir. Bu koşullar yoksa, likit bir alacaktan söz edilemez.

Şayet alacak tartışmalı ve yargılamayı gerektiriyorsa likit olduğundan söz edilemez.

Somut olayda, davacının yaptığı takip işe iade sonrası isteklere ilişkin olup bu alacakların hesaplanması ve miktarı bakımından uyumsuzluğun çözümünün yargılamayı gerektirmesi nedeniyle ortada likit bir alacağın varlığından söz edilemez. Bu nedenle, Mahkemece icra inkar tazminatına hükmedilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

DAVA: Taraflar arasında görülen dava sonucunda verilen kararın, temyizen incelenmesi davalı vekili tarafından istenilmekle, temyiz talebinin süresinde olduğu anlaşıldı. Dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

Y A R G I T A Y K A R A R I

Davacı İsteminin Özeti:

Davacı, iş sözleşmesinin yasaya aykırı feshedilmesi nedeniyle açılan işe iade davasında feshin geçersizliğine, boşta geçen süreler için 4 aylık ücret ve diğer hakların ödenmesine ve işe başlatmama tazminatının da 5 aylık brüt ücret olarak belirlenmesine karar verildiğini, kararın Yargıtay incelemesinden geçerek kesinleşmesi üzerine, işe başlatılması için başvurmasına rağmen aynı şartlarda işe başlatılmadığını, ilamda geçen 4 aylık ücret ve diğer hakları ile işe başlatmama tazminatı ve kıdem ve ihbar tazminatının ödenmediğini, alacaklarının tahsili amacıyla yapılan icra takibine davalının (borçlunun) itiraz etmesi sonucu takibin durdurulmasına karar verildiğini iddia ederek itirazın iptaline, takibin devamına, ayrıca icra takibine haksız itiraz nedeniyle % 20 den az olmamak üzere icra inkar tazminatına karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı, davanın reddini talep etmiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, yapılan yargılama sonucunda yazılı gerekçeyle davanın kabulüne karar verilmiştir.

Temyiz:

Karar, davalı tarafından temyiz edilmiştir.

Gerekçe:

1-Dosyadaki yazılara toplanan delillerle kararın dayandığı kanuni gerektirici sebeplere göre, davalının aşağıdaki bentlerin kapsamı dışında kalan temyiz itirazları yerinde değildir.

2-6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 26. maddesinin 1. fıkrası uyarınca "Hâkim, tarafların talep sonuçlarıyla bağlıdır; ondan fazlasına veya başka bir şeye karar veremez. Duruma göre, talep sonucundan daha azına karar verebilir." Somut uyuşmazlıkta; davacı tarafça açılan dava itirazın iptali davası olup dava dilekçesinde boşa geçen sürede başka bir işe girdiğinden bahisle 2 aylık boşa geçen süre ücreti ve diğer hakların talep edilmiş olduğu anlaşılmaktadır. Yukarıda belirtildiği üzere Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 26. maddesinin 1. fıkrası uyarınca taleple bağlı kalınarak boşa geçen süre ücreti ve diğer hakların 2 ayla sınırlandırılması gerekirken 4 aylık olarak hesaplanması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

3-Davacının boşa geçen süre ücreti alacağının hesabında esas alınacak ücret konusunda taraflar arasında uyuşmazlık bulunmaktadır.

Boşa geçen süreye ait en çok dört aya kadar ücret ve diğer haklar için, feshi izleyen dönem ücretlerine göre hesaplama yapılmalıdır. Geçersiz sayılan fesih tarihinden sonra boşa geçen en çok dört aylık sürede işçinin çalışması devam ediyormuş gibi ücret ve diğer haklar belirlenmelidir.

Somut uyuşmazlıkta; hükme esas alınan bilirkişi raporunda, davacının boşa geçen süre ücreti ve diğer haklara ilişkin alacağının 2015 yılı 2. dönem asgari ücreti olan brüt 1.273,50 TL'nin dosyaya sunulu idari şartnamede güvenlik personeline asgari ücretin % 38 fazla ödeneceği hususu dikkate alınarak 208,00 TL yemek ücreti de eklenerek hesaplandığı anlaşılmaktadır.

Ne var ki, bu hesaplamada esas alınan ücret hatalı olmuştur. Davacının iş sözleşmesi 30.09.2014 tarihinde feshedilmiş olup, kesinleşen işe iade kararı gereğince ödenmesi gereken boşa geçen süre ücretine esas ücretler taleple de bağlı kalınarak bu tarihten sonraki 2 aya ait ücretlerdir. Bu durumda, davacı söz konusu aylarda çalışıyormuş gibi değerlendirilerek o dönemlerdeki ücretinin (fesih tarihi ve feshi izleyen dönem itibarıyla) tespit edilerek bir hesaplama yapılması gerekirken işe başlatmama tarihindeki ücret üzerinden hesaplanması da hatalı olmuştur.

4-Taraflar arasındaki bir diğer uyuşmazlık icra inkar tazminatı şartlarının oluşup oluşmadığı noktasında toplanmaktadır.

İtirazın iptali davasında borçlunun haksızlığına karar verilmesi halinde ve alacaklının talep etmiş olması şartıyla, borç miktarının Kanunda gösterilen orandan az olmamak kaydıyla icra inkar tazminatına hükmedilir. İcra inkar tazminatına karar verilebilmesi için alacağın belirli ya da belirlenebilir olması gerekir. Ancak, hak

tartışmalı ise icra inkar tazminatına hükmedilemez. Alacağın likit olması şartıyla itirazın iptali davası sonunda borçlunun itirazının kısmen kabulü halinde dahi, kabul edilen kısım bakımından icra inkar tazminatına hükmedilmelidir. İcra inkar tazminatı, asıl alacak bakımından söz konusu olur. İşlemiş faiz isteği yönünden icra inkar tazminatına hükmedilmesi mümkün değildir.

Likit bir alacaktan söz edilebilmesi için, ya alacağın gerçek miktarının belli ve sabit olması ya da borçlusu tarafından belirlenebilmesi için bütün unsurların bilinmesi veya bilinmesinin gerekmekte olması; böylece, borçlunun borç tutarını tahkik ve tayin etmesinin mümkün bulunması; başka bir ifadeyle, borçlunun yalnız başına ne kadar borçlu olduğunu tespit edebilir durumda olması gerekir. Bu koşullar yoksa, likit bir alacaktan söz edilemez.

Şayet alacak tartışmalı ve yargılamayı gerektiriyorsa likit olduğundan söz edilemez.

Somut olayda, davacının yaptığı takip işe iade sonrası isteklere ilişkin olup bu alacakların hesaplanması ve miktarı bakımından uyumsuzluğun çözümünün yargılamayı gerektirmesi nedeniyle ortada likit bir alacağın varlığından söz edilemez. Bu nedenle, Mahkemece icra inkar tazminatına hükmedilmesi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

SONUÇ: Temyiz olunan kararın, yukarıda yazılı sebeplerle BOZULMASINA, peşin alınan temyiz harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 08/10/2020 gününde oybirliğiyle karar verildi.